

## **Mgr. Jana Hradová: Pastorační vztah v porovnání se vztahem psychoterapeutickým**

Oponentský posudek disertační práce

Autorka si zvolila téma podle úsudku oponenta aktuální a poměrně rozsáhlé. Jednotlivým prvkem je tu zřejmě meziosobní vztah a to jak v pastoračním tak psychoterapeutickém působení, což lze jen uvítat.

Autorka prostudovala a využila opravdu široké pole odborné literatury. Proti výběru autorů nemá oponent námitky, ale zajímalo by ho, zda měla autorka nějaké kritérium, podle kterého literaturu, zejména v kapitolách 1-4, vybírala. Otázkou zůstává, zda je vhodné „zatížit“ text tak velkým množstvím citací, často poměrně rozsáhlých. Citace nemohou nahradit postoje a hodnocení autorky a to se občas paradoxně vyskytuje jen v textu v poznámce pod čarou, ač by si spíš zasloužilo místo v textu samotném. Kromě toho uváděné citace jsou zpravidla bez diskuse autorkou přijímány a mínění autorů, která by autorka v rámci zpracování odmítala a odmítání zdůvodnila, se vyskytují minimálně. Diskuse stanovisek autorů, kterou by autorka vedla, by při jejich tak širokém výběru práci nepochybně obohatila.

Jak to u rozsáhlých prací bývá, bylo by v některých ohledech dobré „nemilosrdné“ škrtnání. Týká se to textu samotného, kde různé vsuvky rad nebo osobních teologických připomínek snižují plynulost textu, a jakkoliv jsou věcně správné, tak jsou postradatelné (neboli „vše, co vím, nemusím napsat“). Oponent se domnívá, že postradatelná by byla kapitola sedmá. Krizová intervence nebývá považována ani za duchovní doprovázení ani za psychoterapii – obé spíš následuje až po ní, tedy po odeznění krize. Rovněž podkapitola 8.4. by snad ani nemusela v práci být, kromě jiného také vybočuje ze stylu vědecké práce .

Podle názoru oponenta je otevřenou otázkou, zda by práci neprospělo v první části stručné a jasné pojednání o antropologii, z jaké vychází křesťanský pohled a jak jí vidí sekulární prostředí. O těchto otázkách je sice místy v textu pojednáno, ale spíš implicitně.

Práce je psána kultivovaným jazykem a oponent si všiml minima překlepů. Na dva ale přesto upozorňuje, protože mění smysl textu: Na str. 263 na 12. řádku má být zřejmě místo „doložit“ „odložit“ a na str. 272 na druhém řádku zdola má jistě být místo „nacismus“ „narcismus“.

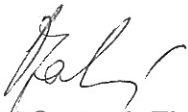
Nepříjemné jsou dvě technické chyby, které asi padají na vrub tiskárny: Na straně 42 není dokončen tok textu, a ačkoliv správně pokračuje strana 43, chybí nadpis a část kapitoly 2.5.5. Podobná chyba se opakuje na straně 52, kde opět chybí část textu, takže nenavazuje text na straně 53. Oponent se domnívá, že by bylo dobré do práce, která bude uložena v knihovně, chybějící texty vložit třeba jen na vlepených listech.

Předložená práce je nepochybně výsledkem poctivého bádání. Autorka v ní prokázala dostatečnou akribii pokud jde o témata teologická i psychologická. Oponent se domnívá, že si mohla proto dovolit víc vlastních názorů a postojů a méně respektu k citovaným autoritám. Při diskusi o vztahu a místě pastorační a psychoterapie bude zřejmě vždy záležet v první řadě na teologickém východisku diskutujícího (které podle oponenta zásadně souvisí jak na antropologii, ze které se vychází, tak na různých dotčených oblastech teologie) a dále na chápání kooperativnosti pastorační s jinými vědami o člověku. Proto nelze očekávat nějaká

zásadní a všemi uznávaná stanoviska. Autorce podle názoru oponenta slouží ke cti, že se o nějaká výrazně „všeplatná“ stanoviska nepokouší, ale zastává určité vlastní stanovisko, přítomné v celé práci.

Oponent by byl rád, kdyby bylo možné v diskusi při obhajobě dále vyjasňovat, co všechno může být cílem pastorační pomoci člověku, a kde se tyto cíle prolínají či ztotožňují s cíli psychoterapie.

Práci považuji za vyhovující nárokům na disertační práci a doporučuji jí k obhajobě a k vlídnému přijetí komisí.



Doc. Aleš Opatrný, Th.D.  
KTF UK v Praze

V Praze 16.8.2014